

Препоруке родитељима деце од **19.** до **24.** месеца

ПЕРИОД ОСАМОСТАЉИВАЊА

ПРВИХ
1000
ДАНА

ЗА ЦЕО ЖИВОТ

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ
И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ,
БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

unicef

Драги родитељи,

Дозволите да вам понудимо одабране најважније савете за развој детета, као и информације о основним способностима и вештинама за које се очекује да их дете стекне у овом узрасту.

Ваша запажања:

ЗДРАВЉЕ

Не пропустите превентивне прегледе код педијатра и вакцинацију на узрасту од 18 месеци (ревакцинација против дифтерије, тетануса, великог кашља, дечје парализе и бактерије *Хемофилус инфлуенце* типа Б). Искористите прилику да са педијатром поразговарате о развоју детета, као и о свему што вас брине у вези са његовим развојем. Затражите да се примени неки од инструмената за процену развоја.

ИСХРАНА

Дозволите детету да се сáмо храни, али такође да и даље узима храну руком. На тај начин му омогућавате да испитује квалитет хране, њен укус, мирис и конзистенцију, као и да једе њему примереним темпом и да развија самосталност. Имајте у виду да вас дете опонаша и током јела.

НЕГА И ПОДРШКА РАЗВОЈУ И УЧЕЊУ

Будите активни као породица. Пратите активности детета свуда где борави.

КАКО РОДИТЕЉИ ПОДРЖАВАЈУ РАЗВОЈ ДЕТЕТА	СПОСОБНОСТИ И ВЕШТИНЕ КОЈЕ ДЕТЕ СТИЧЕ
Описујте осећања која дете исказује или са којима се сусрећете у свакодневном животу и у причама.	Испољава различита осећања: страх, љутњу, саосећање, кривицу, радост.

Читајте детету свакога дана и разговарајте о сликама користећи једноставне речи.

Постављајте му једноставна питања.

Учите дете да именује делове тела, животиње и ствари за свакодневну употребу.

Играјте се игрица оглашавања животиња.

Певајте заједно дечје песмице.

Подстичите дете да користи речи уместо гестова. Ако не може да каже целу реч, дајте му почетно слово.

Подстичите игре претварања.

Затражите од детета да вам помогне тако што ће да окрене страницу књиге, принесе неки лаган предмет, врати играчку на место или помогне у једноставним кућним пословима. Похвалите га, јер му је то потребно.

Играјте се спаривања: слични предмети, предмети који имају исту сврху, предмет и слика предмета (шта иде са чим).

Подстичите дете да се игра коцкама и да гради и руши. Дајте му играчке које ће да гура и вуче.

Дајте детету да користи папир и оловку или дрвене бојице. Цртајте заједно и објашњавајте му шта радите и цртате.

Играјте се заједно лоптом. У почетку је наизменично котрљајте, а касније тражите од детета да је шутне или баци.

Изведите дете у природу, да хода и трчи по трави, да се пење, али у вашем присуству.

Све више се осамостаљује, опири се налозима, љути се, жели да контролише друге, свађа се, наређује, брани своје ствари.

Имитира понашање одраслих особа и старије деце.

Игра се поред друге деце и постепено почиње да их укључује у игру. Препознаје имена блиских чланова породице и називе предмета из свакодневног живота.

Разуме и прати више од једног једноставног упутства.

У комуникацији са људима користи комбинацију речи и гестова. Изговара реченицу од 2 до 4 речи.

Повезује звукове са животињама.

Делове комуникације детета разумеју и особе које нису свакодневно са њим.

Игра се једноставних игара претварања.

Проналази предмете који су скривени и испод два и три прекривача.

Сврсисходно користи играчке.

Почиње да сортира и спарује предмете: животињу са животињом, чарапу са чарапом.

Шара самостално по папиру. Црта или прецртава линије и кругове.

Гради куле од 4 коцке.

Више користи једну руку.

Може да стоји на прстима. Трчи, скаче, шутира лопту и баца је преко главе.

Иде уз и низ степенице, уз придржавање.

БЕЗБЕДНОСТ

Никада не остављајте дете сâмо и без надзора одрасле особе у кући или дворишту, а нарочито не близу аутомобила или машина у покрету.

Немојте држати пиштољ у кући. Уколико морате да имате оружје, држите га у складу са прописаном процедуром.

Држите дете далеко од пећи, топлих течности, шибица и упаљача.

Дете до три године старости превози се у сигурносном седишту односно у корпи, осим у возилима за јавни превоз путника.

ЗНАЦИ УПОЗОРЕЊА

Обавестите педијатра ако приметите да дете:

- не зна како се користе ствари за свакодневну употребу,
- не имитира речи и активности одраслих,
- не прати једноставне инструкције,
- не користи две везане речи,
- не хода стабилно,
- губи способности које је већ стекло.

сваки
пиренцијал
је важан!